

Bossen Best Belangrijk

— Pieter Schmidt

Onder deze titel organiseerde de directie Natuur van het ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit in juni 2004 een voorlichtings- en discussiebijeenkomst gericht op de 'bossenagenda' tijdens het Nederlandse voorzitterschap van de Europese Unie. Mr G. Raaphorst, Directeur Natuur, gaf aan dat de rol van voorzitter een moeilijke is. De regering wil niet alleen 'op de winkel passen' maar wil proberen binnen de bossenagenda een aantal belangrijke stappen voorwaarts te zetten.

De voorzitter is in principe onpartijdig: hij zorgt er voor dat alle belangen van alle lidstaten naar voren komen en hoeft weliswaar zijn eigen belangen niet te veronachtzamen, maar mag ze zeker niet laten domineren. In het formele circuit kan hij initiëren, agenderen, versnellen en besluiten laten nemen. Verder kan hij via workshops, missies, informele brieven en dergelijke in het informele circuit invloed uitoefenen. De mogelijkheden van een voorzitter zijn dus beperkt en - in tegenstelling tot in de titel 'Bossen Best Belangrijk' - is in 'Voorzitter best belangrijk' zeker iets dubbelzinnig aanwezig.

Tijdens deze bijeenkomst werden drie internationaal relevante dossiers toegelicht, FLEGT, UNFF en ITTO.

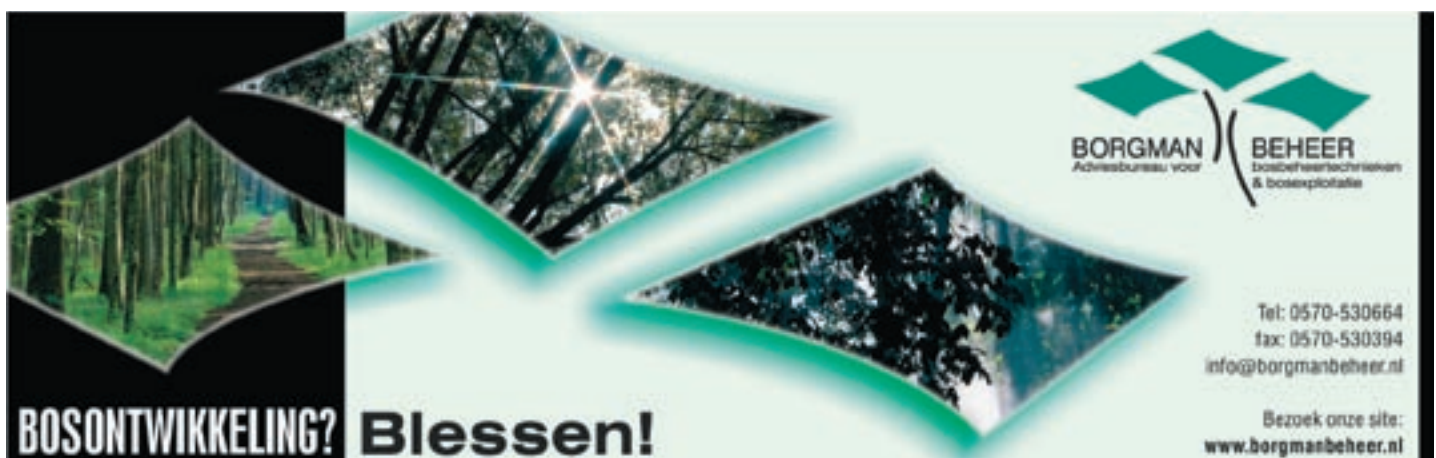
Het FLEGT (Forest Law Enforcement, Governance and Trade) dossier betreft het weren van illegaal gekapt hout. De concept verordening voor een handelsinstrument wordt medio 2004 verwacht. De EU en de Nederlandse regering (LNV) zien dit weren van illegaal hout als een opstap naar het weren van niet-duurzaam geproduceerd hout. De criteria voor 'legaliteit' worden bepaald door de wetgeving van het land van herkomst. Het is nog niet duidelijk op basis van welk EU-verdragsartikel de Commissie deze verordening zal formuleren. Deze keus bepaalt mede de invloed die het Europese parlement zal hebben. Verschillende aanwezige NGO's spraken de voorkeur uit voor die grondslag die deze invloed groot maakt. De ministeries van Buitenlandse zaken en LNV dragen bij aan de eerste contacten met relevante houtproducerende landen als Indonesië, Maleisië, Ghana en Kameroen. Interessant in dit kader zijn twee aankondigingen. Ten eerste deelde Vrom mee dat de regering een voorbeeldfunctie wil vervullen en aangeeft dat bij overheidsaanbestedingen bij voorkeur duurzaam geproduceerde producten aangeschaft moeten worden. Wat betreft hout, een speerpunt in deze materie, heeft de rijksoverheid zich verplicht waar mogelijk (sic! PS) duurzaam geproduceerd en minimaal legaal geproduceerd hout te gebruiken. Vrom, het

penvoerend ministerie, realiseert zich dat er tot nu toe veel beleid werd gemaakt maar dat de praktische uitvoering uit het oog was verloren. Vrom wil dit veranderen.

Ten tweede kondigden Milieudefensie en Vereniging van Nederlandse Houthandelaren (VVNH) aan dat zij een gezamenlijk statement ondertekend hebben. Hierin stellen zij zich breed op achter het FLEGT-beleid, maar vragen nog wel om flankerend beleid. Het WNF en Greenpeace hebben het statement ook ondertekend en waarschijnlijk zullen andere milieuorganisaties nog volgen.

Het tweede relevante dossier is het UN Forum on Forests (UNFF). In 2005 moet er een besluit vallen over de voortgang van deze sinds 1992 slepende internationale discussie over 'hoe om te gaan met bossen?'. Moet er een internationaal gedragen bossenverdrag komen? In deze discussie spelen vele belangen en tegenstellingen als natuur en economie, noord (behouden) en zuid (ontwikkelen), houtproductie- en houtconsumptielanden, enz. Terwijl de EU formeel voor een bossenverdrag is, is er een aantal landen, waaronder Nederland, dat moe is van de eindeloze gesprekken zonder reële voortgang. Deze landen vragen zich inmiddels af of het niet beter is het bestaande instrumentarium te versterken en om bilaterale afspraken te maken. In september 2004, tijdens het Nederlandse voorzitterschap, wordt de bijeenkomst van deskundigen over 'legally binding instruments' gehouden. Er bestaan onder de

ADVERTENTIE

BOSONTWIKKELING? Blessen!

BORGMAN
Adviesbureau voor

BEHEER
Dossiers, beheersplannen
& bosexploitatie

Tel: 0570-530664
fax: 0570-530394
info@borgmanbeheer.nl

Bezoek onze site:
www.borgmanbeheer.nl

25 EU landen grote meningsverschillen over de doelen, hoe er geageerd moet worden (als blok of als individueel land), en hoe er een overeenstemming tussen de experts tijdens de bijeenkomst in september 2004 bereikt kan worden.

Komt er in september 2004 en tijdens de UNFF5 in mei 2005 geen zicht op een juridisch bindende overeenkomst, dan komt er ruimte om boven genoemde alternatieven voor een alomvattend bossenverdrag te bespreken. Gezien de grote tegenstellingen is Nederland hier geneigd om in zijn voorzittersperiode vooral goed op de winkel te passen, en er voor te zorgen dat het 'goed omgaan met bossen' wel op de agenda blijft staan. Na de bijeenkomst in september 2004 zal opnieuw overleg gevoerd worden met de relevante NGO's, waarvan de meesten grote twijfels hebben over het nut van een bossenverdrag hebben. De NGO's verwachten ook een actievere rol van Nederland als voorzitter en wel met een eigen agenda.

In juli speelt het overleg over de vernieuwing van ITTA, de International Tropical Timber Agreement, de basis onder de International Tropical Timber Organisation. ITTO houdt zich bezig met de internationale tropische (hard-) houthandel, met certificering en duurzaam bosbeheer, en met onderzoeksprojecten. Japan, de grootste donor, wil haar bijdrage reduceren. Bovendien zijn er gedachten over uitbreiding naar tropisch naaldhout, naar niet-houtige bosproducten (NHBP's), en naar groene diensten. Handel behoort tot de competentie van de Commissie, de rol van Nederland als EU voorzitter moet nog ingevuld worden. De Nederlandse regering staat welwillend tegenover uitbreiding van het ITTA met de handel in tropisch naaldhout en met aandacht voor NHBP's. Zij staat zeer sceptisch tegenover de uitbreiding met groene diensten, omdat er dan te veel overlap komt met het klimaatverdrag. De huidige ITTO organisatie zou efficiënter gemaakt kunnen worden. Bovendien vraagt men zich af of ITTO wel projecten moet uitvoeren. De hout uitvoerende landen in de tropen zijn grote voorstanders van ITTO-projecten. Er wordt nu een onderhandelingsmandaat opgesteld, waarbij Nederland zich proces gericht en pro-actief opstelt.

In september zal een tweede bijeenkomst worden georganiseerd waarin ook de andere beleidsterreinen van de Directie Natuurbeheer aan bod komen.◆

foto's ProBos

Bosbeheer en mountainbiken

Mountainbikers kunnen voor schade en overlast zorgen. Veel bos- en natuurbeheerders worstelen dan ook met de vraag hoe ze hier mee om moeten gaan: sluit ik mijn terreinen af, sta ik de aanleg van een mountainbikeroute toe, of hoe voorkom ik dat ze van de paden af gaan? In dit artikel wordt een kort beeld geschetst van de aard en ernst van de problemen en worden mogelijke oplossingen aangedragen.

— Patrick Jansen

In Nederland zijn naar schatting tussen de 60.000 en 180.000 mountainbikers die graag in bossen en natuurgebieden fietsen. Dit gaat helaas niet altijd probleemloos. De meeste gehoorde klacht is het sociale conflict met wandelaars en ruiters, vooral als gevolg van de hoge snelheid van de mountainbikers en het niet tijdig waarschuwen op een acceptabele manier. Dit veroorzaakt een schrikreactie en kan een gevoel van onveiligheid/gevaar

opleveren. Ook het kapot rijden van wandelpaden en onvriendelijk/agressief gedrag veroorzaakt irritatie bij andere recreanten. Tevens zijn er mensen die vinden dat mountainbikers simpelweg niet thuis horen in de natuur omdat ze het ongerepte natuurgevoel zouden verpesten. De problemen zijn vaak het gevolg van incidenten en emoties en daarom is het goed om eens objectief te kijken hoe groot het probleem is.